

‘Ankies hoofdregel: wees duidelijk’

Joost Kramer had lol in de presentatietrainingen die hij als student bij het vak Moot Court kreeg. Directeur Ankie Broekers-Knol nam hem aan als student-assistent. Kramer gebruikt de toen geleerde vaardigheden nog elke dag.

Ankie Broekers-Knol (70)

Eerste baan
Wetenschappelijk medewerker juridische faculteit, Universiteit Leiden

Begonnen
1971

Baan destijds
Directeur afdeling Moot Court, Universiteit Leiden

Nu
Voorzitter Eerste Kamer

Gwen van Loon

Moot Court is sinds 1992 een verplicht vak voor Leidse rechtenstudenten. Vanaf het begin zwaait Broekers er de scepter. Studenten leren er inhoudelijk pleiten en moeten in de ambiance van een echte rechtszaal de rechter overtuigen van hun zaak. Kramer herinnert het zich nog goed. ‘Ik had een casus voorbereid over de koop en de verkoop van een paard. Ik heb zelfs de auto van mijn ouders geleend om een dag bij een paardenfokker langs te gaan.’ Niet voor niets. ‘Ik heb het vak cum laude gehaald. Naast de inhoudelijke voorbereiding had ik ook veel aan mijn ervaring met toneelspelen.’

Hij beleeft er zoveel plezier aan dat hij solliciteert als er nieuwe student-assistenten worden gevraagd. Het vak is populair, net als de tijdelijke baan: er zijn zestig reacties voor elf plekken. Broekers: ‘Het was echt een positie met verplichtingen en het vergde discipline: je moest in de vroege uren present zijn. Bovendien moest je de kwaliteit hebben presentatietechnieken goed over te

Parlement

‘Als je los komt van het papier, ben je een betere spreker. Dat zie ik in de Eerste Kamer elke week’

FOTO: ELMER VAN DER MAREL VOOR HET FINANCIEELE DAGBLAD

brengen. Vijf groepen van vier studenten moesten onder jouw leiding het examen pleiten onder de knie krijgen. Dat kan niet iedereen.’ Broekers is enthousiast over Kramer en vraagt hem na drie maanden nog een trimester te blijven.

Broekers voert samen met een collega zelf alle selectiegesprekken. ‘Natuurlijk. Ik zocht gemotiveerde mensen. Als het vak een seizoen niet goed wordt gegeven, zingt dat rond. Die aandacht wierp zijn vruchten af.’ Ze dient later met plezier als referentie als haar oud-medewerkers solliciteren in de juridische praktijk. En als er tijdens deze ontmoeting wat namen worden opgehaald, weet Broekers

precies om wie het gaat en vaak ook waar ze terecht zijn gekomen.

Elke week houdt Broekers breed overleg. Broekers: ‘Dan bespraken we ook de dingen waar de student-assistenten tegenaan liepen en gaven we hun tips, bijvoorbeeld hoe je om kan gaan met mensen die zacht spreken. Ga zelf op de gang zitten, laat de deur openstaan en zeg dat je de pleitnota daar wilt kunnen horen.’ Kramer: ‘Veel mensen gingen aanvankelijk ratelen. Ankie leerde ons na elke zin een korte pauze in te lassen. Je sprak de punt bij wijze van oefening daadwerkelijk uit. En dat we niet alle feedback collectief moesten bespreken.’

Broekers: ‘Sommige studenten waren in het begin zo verlegen dat ze bijna moesten huilen als ze aan het woord waren. Maar iedereen kan leren pleiten. Daar heb je ook buiten de rechtszaal profijt van, bijvoorbeeld als je moet onder-

Pleiten

‘Veel mensen begonnen met ratelen. Ankie liet ons de punt achter een zin uitspreken’

handelen. Ik was er verder op gespist dat ze pleitnota’s niet letterlijk voordroegen. Als je los komt van het papier, ben je een betere spreker. Dat zie ik in de Eerste Kamer nog elke week.’

Rechtens en advocaten uit de praktijk hebben volgens Broekers altijd met veel plezier meegewerkt aan Moot Court, dat nog steeds in Leiden wordt onderwezen. ‘Ze hadden vrijwel zonder uitzondering een drukke praktijk, maar als ik belde om te assisteren bij examens, zegden ze bijna altijd toe. Ze vonden het belangrijk bij te dragen aan het opleiden van nieuwe juristen.’ De pleitdag zelf is altijd één grote happening. (Groot)ouders, vrien-

den, huis- en studiegenoten mogen allemaal getuige zijn van het eerste grote optreden van de tweedejaarsstudenten.

Kramer: ‘Ankie is echt de belichaming van Moot Court. Ik heb nog altijd haar *Pleitwijzer*, vergelijkbaar met de etiquettebijbel van Amy Groskamp-ten Have. De belangrijkste regel: wees duidelijk.’ Dat is Broekers zelf ook, zeker op de presentatiedag. Kramer: ‘Ze gaf ons streng te verstaan dat we er netjes uit moesten zien. Ook voor de praktische zaken — ze deed zelf de inkopen voor de lunch — kregen we instructies. Het broodjes smeren was een militaire operatie, daar had ze een hele marsroute voor in gedachten. En de soep mochten we absoluut niet laten koken, wat mij overigens desondanks toch is overkomen.’

Kramer komt na zijn studie in de advocatuur terecht. ‘Maar dit voelt als mijn eerste echte baan. Ik heb er ontzettend veel geleerd, ook over hoe je je boodschap uitdraagt. Daar had ik veel profijt van in contacten met de media toen ik bij Deminor werkte en we opkwamen voor Europese schuldeisers van Lehman Brothers. Grappig genoeg val ik in mijn eigen praktijk voor governanceadvies aan raden van bestuur en commissarissen bij spreekbeurten over corporate governance vaak terug op de Moot Court-ervaring.’

Broekers bleef directeur bij Moot Court tot 2012, tot afgelopen januari was ze verbonden aan het postacademisch onderwijs. ‘Toen ik zeventig werd, dacht ik: nu is het mooi geweest. Ik wilde niet dat mensen gingen zeggen: zit dat oude mens er nu nog?’ Uitgewerkt is ze geenszins. In juli 2013 is ze voorzitter geworden van de Eerste Kamer, waar ze sinds 2001 lid van is. ‘Als er geen bananenschil op mijn pad komt, zit ik hier tot de zomer van 2019. Het is interessant om bij de Nederlandse wetgeving betrokken te zijn. Je maakt op deze plek veel mee. Dat geeft me ontzettend veel energie.’

Heeft Kramer ook politieke aspiraties? ‘Wie weet, ooit. Omdat ik nogal beschouwend van aard ben, denk ik wel dat het dan eerder de Eerste dan de Tweede Kamer zou worden. Maar vooralsnog ben ik erop gefocust om mijn eigen praktijk uit te bouwen tot iets groters en vergt mijn jonge gezin de rest van de aandacht.’

Gwen van Loon is freelancejournalist.

Joost Kramer (37)

Eerste baan
Student-assistent bij Moot Court, Universiteit Leiden

Eerste salaris
‘Ik dacht 700 gulden voor de parttimebaan. Het voelde in elk geval als veel geld voor activiteiten die niet eens als werken voelden.’

Begonnen
2000

Nu
Oprichter-eigenaar adviesbureau voor corporate-governancekwesities JJK